

Utbildningsinspektion i Karlbergsgymnasiet, gymnasieskola och gymnasiesärskola

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	3
Bedömning av resultaten.....	4
Bedömning av genomförandet.....	5
Bedömning av förutsättningarna	11

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Karlbergsgymnasiet den 7 – 9 november och gymnasiesärskolans verksamhet den 29 november 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats ([www.skolverket.se/ Inspektion](http://www.skolverket.se/Inspektion)). Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Åmåls kommun och Karlbergsgymnasiet dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Karlbergsgymnasiet intervjuades rektorer, lärare, elevvårdpersonal och elevråds styrelse och representanter för eleverna. Inspektörerna besökte lektioner i alla program och de flesta årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektor har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Karlbergsgymnasiet	Antal elever
Gymnasieskola	728
Gymnasiesärskola	2

Gymnasieskolan i Åmåls kommun, Karlbergsgymnasiet, omfattar de nationella programmen Barn och fritidsprogrammet (BF) med inriktningarna Fritid och Pedagogisk och social verksamhet, Elprogrammet (EC) med inriktningarna automation, datorteknik och elteknik, Estetiska programmet (ES) med inriktningarna musik och dans, Handel och administrationsprogrammet (HP) med inriktningarna handel med service samt turism och resor, Industriprogrammet (IP) med inriktningarna plåt och svetsbearbetning och skärande bearbetning, Naturvetenskapsprogrammet (NV) med inriktningarna naturvetenskap, matematik samt datavetenskap och miljövetenskap, Samhällsvetenskapsprogrammet (SP) med inriktningarna ekonomi, kultur, samhällsvetenskap och språk, Teknikprogrammet (TE) med inriktningarna datorteknik, virtuell design och teknik och företagande.

Skolan har utbud av idrottsprofiler för fotboll, golf, ishockey och tennis samt en profil för konst- media och design. På skolan finns också det individuella programmet (IV) samt en gymnasiesärskola.

Gymnasiesärskolan i Åmål erbjuder Individuella programmets Yrkesträning och Verksamhetsträning samt på nationell nivå integrering vid gymnasieskolans Handel och administrationsprogram och Industriprogram. För gymnasiesärskolans övriga nationella program samverkar kommunen med Fyrbodals kommuner. Eleverna har praktik och arbetar också "arbetsplatsliknande" i skolans träverkstad.

Karlbergsgymnasiet ligger centralt i Åmåls kommun, endast några få kvarter från den gamla genuina stadskärnan. Eleverna kommer i huvudsak från Åmål, Säffle och andra närliggande dalsländska kommuner. Andelen elever från andra kommuner var 43 procent år 2005. Skolan är byggd på 1970-talet men fick för två år sedan ny- och tillbyggnationer för bland annat musik och bild. Även matsalen är ombyggd och en bollhall har uppförts i anslutning till idrottshallarna. HP har sin huvudsakliga verksamhet förlagd till en närliggande paviljong. IP och EC programmen har sina karaktärsämnen förlagda till skolans souterrängvåning. EC har fått sina lokaler samlade i huvudbyggnaden i samband med ombyggnation 2005. Eleverna på IV har sina lokaler i en intilliggande paviljong. Skolan har en stor aula, fin ensemblesal med inspelningsstudio och uppehållsrum med café.

Åmåls kommun har för avsikt att i framtiden samverka med Säffle kommun kring gymnasieverksamheten i ett gemensamt gymnasieförbund.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Karlbergsgymnasiet och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att Karlbergsgymnasiet erbjuder en utbildning av god kvalitet. Eleverna trivs på skolan. Karlbergsgymnasiet präglas av en öppen och trygg studie- och lärmiljö. Eleverna har elevråd med en alert och drivande styrelse med representanter från olika program på skolan. Eleverna tar ansvar för den gemensamma miljön och det förekommer inget klotter eller nedskräpning på skolan. Eleverna ges överlag goda möjligheter att delta i olika former av samverkan för att kunna påverka sin utbildning. Skolan låter tala om sig i Dalsland inom såväl det estetiska programmet och dess kulturkraft i kommunen som elprogrammets insatser för vädersjösäkerhetens skull i Vänern med hjälp av modern IT- teknik. Den pedagogiska verksamheten är av god kvalitet.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan ger inte elever stödundervisning i alla kurser där det kan befaras att eleven inte kommer att nå de kunskapsmål som anges i kursplanerna (8 kap. 1 § gymnasieförordningen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan bör utreda varför elever på många program inte når godkända resultat och varför eleverna på flera program inte når VG eller MVG.
- Skolan bör analysera varför elevernas genomsnittliga betygspoäng ligger under riksgenomsnittet.
- Skolan bör arbeta för att eleverna i högre grad görs medvetna om målen för utbildningen.
- Skolan bör kontinuerligt följa upp och utvärdera den lokala arbetsplanen.
- Skolan bör utveckla arbetet med att utforma åtgärdsprogram.
- Skolan bör utveckla rutiner för att undersöka elevernas behov av studiehandledning på modersmålet.
- Skolan bör förbättra formerna för utvecklingssamtalen.
- Skolan bör tydliggöra ansvarsfördelningen mellan Kulturskolans rektor och skolledningen vid Karlbergsgymnasiet så att det för elever, föräldrar och personal tydligt framgår vem som är den enskilde elevens rektor.
- Skolan måste vidta alla åtgärder för att eleverna på EC programmet så snart som möjligt får arbetsplatsförlagd utbildning i den omfattning som är föreskrivet.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen, de nationella kursplanerna och programmålen.

Kunskaper

De resultat som framträder genom elevernas betygspoäng och från nationella prov syftar till att vara nationellt likvärdiga. När det gäller att bedöma hur framgångsrik en viss skola har varit i arbetet med elevernas lärande, förklaras dock resultaten av både skolans insatser och de enskilda elevernas förutsättningar. Detta är en funktion av socioekonomisk bakgrund och många andra faktorer. För gymnasieskolor saknas statistiskt underlag för att närmare avgöra om resultaten i en viss skola är bättre eller sämre än vad som kan förväntas.

Tabell 1. *Sammanställning av resultat för Karlbergsgymnasiet läsåren 2003/04 och 2004/05.*

	Karlbergsgymnasiet		Riket	
	2004	2005	2004	2005
Behörighet till universitet och högskola (%) ¹	82	80	89	89
Elever som avslutar sin utbildning inom fyra år (%) (exkl. IV)	85	90	81	82
Genomsnittlig betygspoäng ²	13,1	13,2	14,1	14,1

Källa: *Skolverkets officiella statistik 2006.*

Av tabell 1 framgår att både andelen elever som är behöriga till högskolestudier och den genomsnittliga betygspoängen är under riksgenomsnittet läsåren 2003/04 och 2004/05. Inspektörerna noterar att betygsresultaten, enligt Skolverkets statistik, för samtliga program på skolan ligger lägre än riksgenomsnittet. Däremot är andelen elever som har slutbetyg inom fyra år över riksgenomsnittet.

Enligt gymnasieenhetens kvalitetsredovisning för läsåret 2005/06 fick 91 procent av eleverna slutbetyg. Inspektörerna noterar att 20 procent av eleverna på ett av programmen inte fick godkända betyg i svenska A. På tre program, huvudsakligen yrkesinriktade program, hade fler än 20 procent inte nått godkända betyg i svenska B. Överlag förekommer det stora skillnader i måluppfyllelse i kärnämnen mellan olika program.

Vidare framgår av kvalitetsredovisningen att betyget MVG inte har getts till några elever i svenska B på EC, HP och IP de senaste tre åren. Inga elever på

¹ För grundläggande behörighet till högskolan krävs slutbetyg från nationellt eller specialutformat program och minst betyget Godkänd på minst 90 procent av de gymnasiepoäng som krävs för ett fullständigt program. Måttet anger andelen elever som uppnått denna behörighet av alla elever med slutbetyg respektive år.

² Genomsnittlig betygspoäng: Alla betygssatta kurser är medräknade, kursens poäng har multiplicerats med vikt för betyg (IG=0, G=10, VG=15, MVG=20) samt dividerats med poängsumman för respektive nationellt program.

IP och EC har heller fått VG i svenska B under läsåret 2005/06. I en kommentar i kvalitetsredovisningen anges att meritvärdet vid intagning för eleverna till nämnda program kan vara en av orsakerna till att eleverna inte når betyget MVG i kursen svenska B. Som ett led i att analysera resultaten framgår att det vid skolan skall föras en pedagogisk debatt kring styrdokument och betygskriterier. Enligt rektorn görs också en uppföljning av varje enskild elevs studieresultat av respektive mentor.

Inspektörerna konstaterar att Karlbergsgymnasiet, utifrån redovisade betyg, visar på kunskapsresultat som är något under riksgenomsnittet. Inspektörerna bedömer att skolan bör utreda varför eleverna på många program inte uppnår godkända resultat och varför eleverna på flera program inte når VG eller MVG. Vidare bedömer inspektörerna att skolan bör analysera varför elevernas genomsnittliga betygspoäng ligger under riksgenomsnittet.

Eleverna vid gymnasiesärskolan når, enligt lärarna, goda kunskapsresultat utifrån uppsatta mål i den individuella studieplanen.

Normer och värden

Skolan skall enligt läroplanen aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i praktisk och vardaglig handling.

I Karlbergsgymnasiets verksamhetsplan för 2007 finns i kapitlet "Värdegrundsarbetet" angivna mål för elevernas trivsel. Skolan har sedan 2004 bedrivit ett arbete med fokus på elevernas välmående. Vidare har en stor undersökning om elevers mentala hälsa genomförts, som nu ligger till grund för hur de vuxna på skolan kan påverka elevernas välmående.

De intryck inspektörerna får är att skolan väl lever upp till läroplanens beskrivning. Inspektörerna uppfattar att det är en trivsamt och vänlig atmosfär i skolan.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt läroplanen skall eleverna ges ansvar och inflytande, kunna påverka, vara delaktig och ta ansvar.

I skolan finns ett aktivt elevråd med en engagerad elevrådsstyrelse. Elevrådsstyrelsen anser att de i huvudsak får arbeta med "lätta frågor" som exempelvis att organisera "Alla hjärtans dag", Luciafirande, skolval och skolfotografering. Eleverna ger uttryck för att de önskar mer respons på sitt elevrådsarbete och större intresse från skolledningen. Styrelsen har varit delaktiga för att tillsammans med Säfle kommun anställa en elevombudsman, som bland annat skall stödja eleverna i rättsäkerhetsfrågor.

Klassråd hålls i varierande utsträckning och är sällan schemalagda. Enligt rektorn har klassföreståndaren extra tid på schemat i sitt ämne med klassen för detta ändamål. Vid intervjuer med elevrådet berättar en elev att klassen endast haft klassråd en gång och en annan elev uttryckte det som att "lärarna verkar inte tycka om klassråd". Inspektörerna bedömer att skolan har ett fungerande elevråd men vill uppmärksamma skolan på vikten av att klassråd hålls regelbundet oavsett klass och lärare.

För att göra eleverna medvetna om målen för utbildningen berättar lärarna att de delar ut kursplaner i samband med kursstart. Skolans rektor ger exempel på hur de arbetar med att konkretisera målen för utbildningen, bland annat gör personalen inför elevernas projektarbete (PA1201) en ingående analys av programmålen tillsammans med eleverna. Enligt de elever inspektörerna talar med är det få lärare som under kursernas gång ställer frågor om varför man arbetar som man gör och för diskussioner om hur långt man nått i förhållande till målen. Vidare framgår att programmålen och läroplansmålen inte diskuteras nämnvärt.

Inspektörerna noterar att det pågår arbete vid skolan med syfte att göra eleverna medvetna om målen för utbildningen. Dock har de elever som inspektörerna träffar varierande kännedom om målen i kursplanerna och om betygskriterierna. Samtidigt har eleverna liten kännedom om läroplanens mål och riktlinjer samt om programmålen. Inspektörerna bedömer därför att skolan bör arbeta för att eleverna i högre grad görs medvetna om målen för utbildningen.

Vid lektionsbesök uppfattar inspektörerna att eleverna överlag är motiverade och aktiva. Det är i sammanhanget svårt att säga att ett visst arbetssätt, som t.ex. mer självständigt arbete, innebär en högre grad av elevinflytande. För att eleverna skall ha möjlighet att utöva ett verkligt inflytande på undervisningen och ta ansvar för sina studieresultat fordras att de har kunskap om skolsystemet och målen för utbildningen.

Från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Den nya lagens (SFS 2006:67) ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Kommunen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje skola och förskola. I planen skall planerade åtgärder redovisas. Planen skall följas upp varje år. I det målinriktade arbetet ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra fortsatta trakasserier eller annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra fortsatta trakasserier eller annan kränkande behandling.

Vid Karlbergsgymnasiet fanns vid inspektionstillfället en handlingsplan mot kränkande behandling som antogs den 12 juni 2006 men som numera fått benämningen likabehandlingsplan. Enligt rektorn är Karlbergsgymnasiets handlingsplan ett komplement till Åmåls kommuns gemensamma likabehandlingsplan. Inspektörerna noterar att kommunens centrala arbete med att utforma en mall för likabehandlingsplaner vid inspektionstillfället ännu inte presenterats i skolorna. Inspektörerna bedömer att Karlbergsgymnasiets nuvarande likabehandlingsplan till stora delar uppfyller de krav som ställs på en sådan plan som

lagen kräver men att exempelvis vuxen-elevperspektivet saknas, och att det inte framgår vilka konkreta insatser som avser att påbörjas och genomföras under kommande läsår. Frågan bedöms i den sammanfattande kommunrapporten över skolverksamheten i Åmåls kommun.

Organisation och arbetssätt i undervisningen

Enligt gymnasieförordningen skall det för genomförandet av de fastställda målen för utbildningen finnas en arbetsplan. Arbetsplanen skall utarbetas under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna. Arbetsplanen skall kontinuerligt följas upp och utvärderas.

På Karlbergsgymnasiet finns en lokal arbetsplan, som har fastställts av rektor den 27 januari 1999 och som har reviderats utifrån förslag från SP-lärarna den 3 november 2004. Enligt rektorn ligger den lokala arbetsplanen som grund medan verksamhetsplanen revideras årligen. Vid intervjuer med lärare och elever är man inte helt medveten om att det finns en lokal arbetsplan på skolan och de är inte säkra på den lokala arbetsplanens funktion i skolan.

Arbetsplanen skall vara ett reellt verktyg för genomförandet av utbildningen på skolan. Vidare skall arbetsplanen utarbetas under medverkan av lärare och berörd personal samt representanter för eleverna och den skall kontinuerligt utvärderas vilket, enligt inspektörernas bedömning, inte gjorts på skolan.

I Karlbergsgymnasiet finns en plan för hur mentorskapet skall utformas på skolan. Planen innehåller uppgifter om hur lärare skall ge så kallade lägesrapporter vilket innebär att undervisande lärare ger mentorn skriftlig information på en särskild blankett om elevens studieresultat och närvaro. När eleven har informerats om innehållet i lägesrapporten anger läraren datum för när rapporten delgivits eleven.

Inspektörerna bedömer att skolan har en väl genomtänkt plan för mentorskapets utformning och uppgifter.

Individanpassning och stöd

Enligt gymnasieförordningen skall elever ges stödundervisning om det kan befaras att eleven inte kommer att nå de kunskapsmål som anges i kursplanerna eller om eleven av andra skäl behöver särskilt stöd.

Vid läsårsstarten i årskurs 1 genomför eleverna tester i svenska, matematik och engelska. I svenska omfattar testen ordkunskap, läsförståelse och stavning. Resultaten följs sedan upp i olika ämnesgrupper. Vissa lärare och specialpedagog har ansvar för att särskilt följa upp elevernas kunskapsutveckling och ge eleverna stöd.

På skolan finns också en "Matelje" där elever får stöd i matematik. "Mateljen" är öppen för alla elever som är i behov av stöd men även för elever som siktar på högre betyg i olika matematikkurser. En liknande atelje benämnd "En-atelje" har startats inför läsåret för stöd i engelska. Stödformerna i svenska och engelska är inte lika kända för eleverna på skolan som "Mateljen".

Stöd i svenska, matematik och engelska sker företrädesvis för eleverna utanför ordinarie undervisningstid, exempelvis i samband med lunchraster eller elevernas håltimmar. Av intervjuer med lärare och elever och av dokumentation från skolan framgår inte hur skolan ger stöd till elever i andra kurser än svenska,

engelska och matematik. Enligt rektorn får elever med svårigheter hjälp att strukturera sina studier hos specialpedagogen.

Inspektörerna bedömer att organiserat stöd huvudsakligen ges i svenska, matematik och engelska vid Karlbergsgymnasiet, vilket strider mot gymnasieförordningen. Stödundervisning skall ges om det kan befaras att eleven inte kommer att nå de kunskapsmål som anges i kursplanerna, oavsett ämne eller kurs.

Vid skolan upprättar läraren tillsammans med specialpedagog åtgärdsprogram för elever i behov av stöd. En promemoria om bedömning och betygssättning av elever med specifika svårigheter har upprättats av en av skolans specialpedagoger.

Enligt rektorn får den elev som riskerar att få ett IG i något ämne information om detta och ett åtgärdsprogram för hur eleven skall nå minst G upprättas. Dessutom sammanställer ansvarig mentor uppgifter från samtliga lärare om vad eleven har för eventuella restuppgifter.

Inspektörerna har tagit del av några upprättade åtgärdsprogram och noterar att det inte framgår av de upprättade programmen vad skolan skall vidta för särskilda stödåtgärder för att eleven skall nå godkända resultat. Av ett åtgärdsprogram bör tydligt framgå vilka insatser som skolan avser att göra för att underlätta elevens studier. Det skall också tydligt framgå vem som ansvarar för respektive åtgärd, samt när utvärdering av gjorda insatser skall ske. Det är inspektörerna bedömning att skolan bör utveckla arbetet med att utforma åtgärdsprogram.

Den elev som behöver studiehandledning på sitt modersmål skall enligt gymnasieförordningen få det. Av inspektionen framgår att det vid Karlbergsgymnasiet inte finns någon elev som har studiehandledning på modersmålet. Inspektörerna bedömer att skolan bör upprätta rutiner för att undersöka vilka elever som är i behov av studiehandledning på modersmålet och också erbjuda detta i enlighet med gymnasieförordningen.

Eleverna har individuella studieplaner enligt författningarna, dessa följs bland annat upp i samband med utvecklingssamtal. I det material som styr mentors uppgifter framgår, enligt rektorn, att varje mentor minst en gång per termin skall ha genomgång med varje elev om studiesituationen.

Av inspektionen framgår att kvaliteten i utvecklingssamtalen för elever, där även föräldrarna är inbjudna, upplevs olika. Inför utvecklingssamtalet får eleven och föräldrarna med siffrorna ett till fem välja vilka lärare de helst vill träffa för en kort sittning om elevens studiesituation. Några elever tycker att det fungerar bra med att endast möta de lärare som eleven önskat. Andra elever tycker att formerna bör utvecklas eftersom tiden är så kort att läraren endast hinner ge en prognos om vilket betyg eleven troligtvis kommer att få. Det framgår också att några elever anser att utvecklingssamtalen sker på ett slentrianmässigt sätt. Även föräldrar inspektörerna varit i kontakt med har angett att formerna för utvecklingssamtalen bör utvecklas så att elev och förälder verkligen får tid att på ett mer metodiskt sätt ta del av hur skolan och lärarna följer upp elevens kunskapsutveckling i fler ämnen än i de fem som de får presenterade vid utvecklingssamtalet. Utöver utvecklingssamtalet erbjuds elev och förälder att vid särskilda kvällar eller telefonledes föra ytterligare diskussioner om elevens studieresultat.

Av gymnasieförordningen framgår att eleven minst en gång per termin skall ges en samlad information om elevens kunskapsutveckling och studieresultat. Det är inspektörernas bedömning att skolan bör arbeta för att förbättra utvecklingssamtalen.

För elever i gymnasiesärskolan skall skolan låta varje enskild individ finna sin unika egenart. Eleven skall få stimulans att växa med uppgifterna och möjlighet att utvecklas efter sina förutsättningar. Läraren skall utgå ifrån den enskilda elevens behov, förutsättningar och tänkande samt organisera arbetet så att eleven utvecklar hela sin förmåga och ge särskilt stöd till elever som har svårigheter i skolarbetet. För gymnasiesärskolans elever innebär individanpassning att de olika kursplanemålen har konkretiserats och beskrivning gjorts i elevens studieplan av hur varje elev skall nå sina mål. Enligt lärarna upprättas åtgärdsprogram för elever som behöver särskilt stöd.

Inspektörerna bedömer att undervisningen i gymnasiesärskolan är varierad och utgår ifrån elevernas förutsättningar.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

Rektorn och lärarna ansvarar för att säkerställa att betygssättningen följer nationella bestämmelser. Enligt eleverna utgår betygssättningen ofta från de nationella proven. Vidare framgår att elevernas uppfattning är att det varierar från lärare till lärare vad som vägs in i betygssättningen. I vissa karaktärsämnen finns en provbank som kan användas i ämnet. Merparten av de intervjuade lärarna anser att det finns rutiner för att säkerställa en likvärdig bedömning och betygssättning. Lärarna uppger dock att de inte har stor kontakt med lärare i andra skolor avseende betygssättning. En lärarrepresentant uppger också i intervju att läraren vid betygssättning tar hänsyn till hur stor närvaron för eleven varit. Inom skolan sker diskussioner kring betyg och bedömningar främst bland lärarna inom de olika ämnesgrupperna.

Inspektörerna har i efterhand tagit del av resultaten vid nationella prov i svenska B, engelska B och matematik B för Karlbergsgymnasiet. Enligt rektorn har jämförelser gjorts mellan slutbetyg och nationella prov. I matematik B har enligt rektorn en lägre andel fått IG i slutbetyg än vid nationella prov och en högre andel har fått MVG än vid nationella prov. I engelska B överensstämmer fördelningen relativt väl. För svenska B har 186 av 206 elever genomfört det nationella provet. Enligt rektorn är andelen MVG högre i slutbetyg än i nationella provet. Antalet satta IG är också något fler än resultaten på det nationella provet.

Inspektörerna noterar att det pågår ett arbete vid Karlbergsgymnasiet med att säkerställa att satta betyg är rättvisa och likvärdiga.

Beträffande gymnasiesärskolan är betygsskalan i dess nationella program samt yrkesträning tvågradig. Betygsstegen är Väl godkänd och Godkänd. Elever som inte når nivån för Godkänd får ett intyg på genomförd utbildning. Elever på verksamhetsträning får också ett intyg på genomförd utbildning.

Eleverna vid gymnasiesärskolan har individuella utvecklingsplaner och individuella studieplaner. Elevernas individuella mål har där formulerats vid utvecklingssamtal mellan lärare, elev och vårdnadshavare och som följs upp vid utvecklingssamtal varje termin, ibland oftare.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Rektorn har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de riksgiltiga målen, samt ansvar för skolans resultat.

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet med mera skall varje skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. I kvalitetsredovisningen skall verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. Skolans kvalitetsredovisning skall utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevers vårdnadshavare skall ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningen.

Gymnasieenhetens kvalitetsredovisning från 2005 innehåller bland annat uppgifter om resultaten för slutbetyg i svenska A, svenska B, engelska A och matematik A. Gymnasiesärskolan omnämns på vissa ställen i redovisningen. Vidare har skolan använt BRUK (Bedömning, resultat, utvärdering, kvalitet; ett nationellt kvalitetsindikatorsystem) i kartläggningen av hur skolans kvalitet kan bedömas. Skolan har följt barn- och utbildningsnämndens modell vid upprättandet av kvalitetsredovisningen. Rektorn har upprättat kvalitetsredovisningen, som bland annat bygger på en del av de enkäter och utvärderingar som lärare gjort. I övrigt är inte personalen och elever så delaktiga i arbetet med att upprätta kvalitetsredovisningen.

Inspektörerna bedömer att skolan har en kvalitetsredovisning i enlighet med förordningen. Dock vill inspektörerna i sammanhanget påpeka betydelsen av att elever och dess vårdnadshavare i större utsträckning involveras i arbetet med kvalitetsredovisningen.

Kvalitetsarbetet på skolan, i form av uppföljning och utvärdering av undervisningen, är enligt gjorda intervjuer mycket upp till enskilda lärare. Enligt eleverna fungerar detta bra på vissa håll, men mer bristfälligt på andra. Ibland görs till exempel kursutvärderingar, ibland inte. Inspektörerna vill poängtera vikten av att det vid skolan utvecklas rutiner för kvalitetsarbetet så att det inte är upp till varje enskild lärare att avgöra vilka utvärderingar som görs.

Ledning och intern kommunikation

Barn- och utbildningsnämnden har ansvaret för gymnasieskolan i Åmål. Efter årsskiftet genomförs en ny organisation då gymnasieskolan kommer att få en egen nämnd. Åmåls kommun har ett gymnasiesamverkansavtal med grannkommunen Säffle och kommer enligt planerna att från och med den 1 januari 2008 att ingå ett gymnasieförbund med Säffle. I ledningen av kommunens förvaltning finns en förvaltningschef med tillfälligt förordnande till mars 2007. Enligt rektorn fungerar den politiska styrningen av gymnasieskolan bra i Åmåls kommun och förvaltningen ger skolan stöd och vägledning i viktiga frågor.

Rektorn har enligt författningarna en nyckelfunktion för utbildningens planering, genomförande och resultat. För ledningen av utbildningen i en skola skall finnas en eller flera rektorer. För att utöva sitt ledarskap skall rektorn enligt skollagen hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Den som är rektor skall ha pedagogisk insikt, förvärvat genom utbildning och erfarenhet.

För ledningen av Karlbergsgymnasiet finns formellt en rektor och två biträdande rektorer. Skolans ordinarie rektor är dock sjukskriven och en av de biträdande rektorerna är tillförordnad förvaltningschef i kommunen. Med anledning härav tjänstgör den andra biträdande rektorn som tillförordnad rektor och ett

vikariat som biträdande rektor fullgörs av en av lärarna på skolan, det är således en rektor och en biträdande rektor på skolan för närvarande. Därutöver är rektorn för Kulturskolan en del av skolledningen då han till vissa delar har personalansvar och ansvar för samordningsfrågor för det estetiska programmet. Kulturskolans rektor har dock inte elevansvar för eleverna på det estetiska programmet. Vid intervjuer med elever framkommer att flera av dem inte har klarhet i vem som är deras rektor.

Personalen uttrycker tveksamheter, speciellt på några program, för hur den nuvarande skolledningen fungerar, men har också förståelse för den uppkomna situationen. Enligt flera intervjuade lärare är inte den tillförordnade rektorn och den vikarierande biträdande rektorn förtrogna med den dagliga verksamheten, vidare efterlyser de ett tydligare pedagogiskt ledarskap. Enligt rektorn har såväl hon som den biträdande rektorn mångårig erfarenhet av skolans verksamhet, då de arbetat vid skolan under lång tid. Skolledningen uppger att de på grund av underbemanning fått prioritera bland ledningsuppgifterna och att elevkontakter och elevärenden prioriterats.

Inspektörerna bedömer att tillförordnad rektor och biträdande rektor under rådande omständigheter utövar ledningsansvaret för skolan. Inspektörernas vill i sammanhanget lyfta fram vikten av att skolan ser över ledningsorganisationen så att rektorerna ges förutsättningar att leva upp till författningarnas krav på de ansvarsuppdrag som åligger en rektor. Frågan behandlas vidare i den sammanfattande rapporten om skolverksamheten i Åmåls kommun. Vidare bedömer inspektörerna att skolan bör tydliggöra ansvarsfördelningen mellan Kulturskolans rektor och skolledningen vid Karlbergsgymnasiet så att det för såväl elever, föräldrar och personal tydligt framgår vem som är den enskilde elevens rektor.

På skolan finns programsamordnare (PSO) för varje gymnasieprogram, vilket innebär att det finns åtta programsamordnare. Programsamordnaren är lärare på programmet och har samråd med övriga lärare på programmet om bland annat kompetensutveckling och tjänstefördelning. Enligt rektorn har PSO inte personalansvar men är skolledningens ”förlängda arm” för pedagogisk ledning på respektive program.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Tillgång till utbildning

Karlbergsgymnasiet erbjuder åtta nationella program, individuellt program och gymnasiesärskolans individuella program. För övriga program hänvisas eleverna till närliggande kommuner, i första hand Säfle. År 2005 studerade 72,3 procent av kommunens ungdomar vid Karlbergsgymnasiet. Andelen elever som studerar i den egna kommunen har haft en liten nedgång de senaste tre åren. Karlbergsgymnasiet presenterar sin verksamhet bland annat genom informationsbroschyrer, deltagande i informationsmöten och via Öppet Hus.

Karlbergsgymnasiet har ett antal lokala kurser. Vid inspektionstillfället hade inspektörerna inte tillgång betygskriterier för de lokala kurserna. Rektor har

dock i efterhand samlat ihop dessa och inspektörerna konstaterar därmed att det finns lokala betygskriterier för respektive kurs.

Skolan har utbildningar med så kallade ”profilinriktningar”, till exempel fotboll, golf, ishockey och tennis. Karlbergsgymnasiet ger tillsammans med Dalslands Fotbollsförbund möjlighet för distriktets pojk- och flickelit att söka till det regionala fotbollsgymnasiet. I samverkan med nationella eller regionala intressen erbjuder skolan profilinriktningar även i övriga nämnda sporter.

Rektorerne meddelar att eleverna i första hand tas in på det nationella program eleven sökt. Urvalet av elever som söker till profilerna görs sedan i huvudsak i samverkan med de regionala idrottsorganisationerna. Som exempel kan golfprofilen nämnas där de elever som vid ansökningstillfället har lägst ”handikapp” i golfhandikappsystemet, blir antagna. Enligt uppgifter från skolledningen kom alla behöriga sökande in på golfprofilen förra året. Enligt uppgifter från rektor, efter förfrågan från Skolverket, tillser skolan att de elever, som inom ramen för individuellt val gärna önskar delta i kurserna specialidrott A eller B med inriktning mot golf eller tennis, trots att eleverna inte tillhör någon tennis- eller golfklubb, får delta i dessa kurser. Elever som önskar delta i specialidrott A och B med inriktning mot fotboll tas ut i samverkan med Dalslands Fotbollsförbund. Rektorn meddelar att skolan inte har behövt säga nej till någon elev som sökt till någon av kurserna special idrott A eller B på någon av ”profilinriktningarna”. Rektorn meddelar att skolan inte har utarbetade rutiner om det något år skulle finnas fler sökande till ”profilinriktningarna” dvs. till specialidrott A och B än det finns tillgängliga platser.

Skolan har också profil med inriktning på konst/media/design. Elever som vill studera denna profil får anmäla sitt intresse och skolan har hittills haft platser i sådan omfattning att samtliga sökande fått ta del av denna profil.

Mot bakgrund av hur urvalsförfarandet till profilinriktningarna vid skolan går till vill inspektörerna påpeka följande. I gymnasieförordningen anges att eleverna som individuellt val skall erbjudas varje kurs som förekommer på ett nationellt program i kommunen. Specialidrott får anordnas inom ramen för individuella val. Elever får inte utestängas från att följa en kurs inom individuella valet därför att de t.ex. har för dåligt handikapp i golf eller inte anses ha tillräckliga färdigheter i fotboll. Inte heller får klubbar eller idrottsföreningar ha något inflytande över vilka som skall tas emot inom ett visst val. De elever som vill följa en kurs i specialidrott som erbjuds inom individuella valet skall också få göra det. Eftersom ingen elev ännu utestängts från profilinriktningarna enligt rektor, stannar inspektörerna vid detta påpekande.

Enligt gymnasieförordningen skall en elev, under där angivna förutsättningar, få modersmålsundervisning. Vid Karlbergsgymnasiet finns ingen modersmålsundervisning. Inspektörerna konstaterar att det vid skolan saknas rutiner för att identifiera vilka elever som har rätt till modersmålsundervisning. Frågan behandlas vidare i den sammanfattande kommunrapporten över skolverksamheten i Åmåls kommun.

Elever på de flesta program erbjuds APU, arbetsplatsförlagd utbildning, i den omfattning de enligt gymnasieförordningen har rätt till, det vill säga i minst 15 veckor. Elever som går vid EC programmet får dock inte APU i den omfattningen. De har istället delar av den arbetsplatsförlagda utbildningen förlagd till skolan. Enligt rektor har flera försök gjorts under de senaste åren att förlägga APU:n till olika arbetsplatser. Under läsåret 2006/07 har schemat anpassats så

att det skall underlätta för eleverna att mer kontinuerligt komma ut på arbetsplatser. Om platser för APU inte kan anskaffas i föreskriven omfattning, utan byts ut mot utbildning förlagd till skolan, skall styrelsen vidta åtgärder för att utbildningen så snart som möjligt åter kan arbetsplatsförläggas. Inspektörerna bedömer att skolan måste vidta alla åtgärder för att eleverna på EC programmet snarast får APU i den omfattningen som finns föreskrivet i gymnasieförordningen.

Enligt skollagen skall utbildningen vara avgiftsfri. Det förekommer på Karlbergsgymnasiet att elever som läser matematik D och E har utgifter för kostnader av inköp av grafräknare. Likaså får elever skjuta till egna medel för att delta i vissa studieresor, exempelvis till Polen. Inspektörerna konstaterar att dessa avgifter inte kan anses vara en obetydlig kostnad för eleverna. Se vidare i den sammanfattande rapporten över skolverksamheten i Åmåls kommun.

Karlbergsgymnasiet har välskötta och ändamålsenliga lokaler. Skolan har bland annat en ensemblesal med tillhörande ljudstudio och god tillgång till datorer, vilka används i stor omfattning av eleverna.

Personal

Vid skolan arbetade enligt officiell statistik 69 lärare (65 heltidstjänster) läsåret 2005/06, varav 62 med pedagogisk utbildning. Skolan har tillgång till specialpedagogisk personal. Inspektörerna bedömer att lärarna har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Lärartätheten avseende lärare med pedagogisk utbildning läsåret 2005/06 vid skolan var 8,5 lärare per 100 elever (6,1 var riksgenomsnittet läsåret 2005/06). Lärarna är nöjda med och har tillgång till kompetensutveckling, både centralt anordnad och individuell.

Datum	Ort
2007-04-03	Göteborg

Leif Aljered
Patrik Nystedt
Sonja Henriksson